

Jaarverslag 2021

Commissie van Toezicht
Penitentiaire Inrichting Zwolle

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. De inrichting en de Commissie van Toezicht	4
<i>De inrichting</i>	4
<i>De Commissie van Toezicht (CvT)</i>	4
2. Cijfers	5
<i>Algemeen</i>	5
3. De toezichthoudende taak	10
4. De adviestaak	11
5. De bemiddelingstaak	11
6. De rechtsprekende taak	12
<i>Overzicht doorlooptermijn Commissie van Toezicht P.I.</i>	13
7. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen	14
8. Conclusies en aanbevelingen	15
Bijlagen	16

Voorwoord

Ook in het jaar 2021 is de gang van zaken binnen de inrichting weer voor een groot deel beïnvloed door de coronamaatregelen. Hoewel het er lange tijd naar uitzag dat het coronavirus door de getroffen maatregelen buiten de deur gehouden kon worden, moest halverwege het jaar toch het eerste coronageval binnen de inrichting vastgesteld worden. Hier zijn in de tweede helft van het jaar nog meerdere gevallen op gevolgd, met de nodige (quarantaine-)maatregelen tot gevolg. Door adequaat op de geconstateerde besmettingen te reageren en de gedetineerden waar mogelijk te compenseren voor de onvermijdelijke ongemakken heeft de directie de situatie onder controle kunnen houden. De coronamaatregelen hebben helaas wel tot gevolg gehad dat de toegankelijkheid van de inrichting voor de leden van de Commissie van Toezicht beperkt is geweest. Desondanks heeft de Commissie (hierna CvT) toch haar taken kunnen vervullen.

De Commissie van Toezicht ziet terug op een – met name vanwege de coronamaatregelen – roerig jaar, waarin zij ondanks de beperkte toegankelijkheid van de inrichting haar taken heeft kunnen vervullen, mede door de goede verstandhouding met en welwillende medewerking van de directie van de inrichting.

Namens de leden van de Commissie van Toezicht,

Mr. Jantina Rump, voorzitter

1. De inrichting en de Commissie van Toezicht

De inrichting

De Penitentiaire Inrichting (PI) Zwolle bestaat uit de locaties Zuid 1 en Zuid 2. Het Huis van Bewaring heeft 35 plaatsen voor mannelijke gedetineerden, 18 voor vrouwelijke. In het Gevangenisregime kunnen 98 mannen worden geplaatst, waarvan 13 binnen de Extra Zorg Voorziening (EZV). Voor vrouwen zijn er 39 plaatsen, waarvan veertien binnen de EZV en 22 binnen de Instelling voor stelselmatige daders (ISD). Het Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) biedt plaats aan 132 patiënten, waarvan 6 afdelingen voor mannen, 3 afdelingen voor vrouwen en 2 gemengde afdelingen.

Daarnaast heeft de PI Zwolle nog een bijzonder regime, de leefafdeling GHB-somatiek. Binnen dit regime zijn er momenteel vier plaatsen die zowel door mannen als door vrouwen bezet kunnen worden.

De totale capaciteit is 408 plaatsen. Op 1 juli 2021 waren 300 bedden bezet.

Sinds 1 januari 2015 is de heer H. Plattèl vestigingsdirecteur. Daarnaast zijn er drie plaatsvervangend vestigingsdirecteuren werkzaam.

De Commissie van Toezicht (CvT)

De samenstelling van de Commissie van Toezicht voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 11 van de Penitentiaire maatregel. Alle in de wet genoemde beroepsgroepen zijn in de CvT aanwezig.

Schematisch overzicht van de Commissie van Toezicht van de PI Zwolle 2021:

Leden

Naam	Benoemd per
Mw. mr. J.H. Rump (<i>voorzitter</i>) <i>Advocaat</i>	30 januari 2011
Mw. mr. A.M. Koene (<i>plaatsvervangend voorzitter</i>) <i>rechter</i>	27 juni 2016 (beëindiging termijn per 27 juni 2021)
Mw. G. Doekes-van Slooten <i>Predikant</i>	1 januari 2007
Dhr. G. van Zuthem <i>Manager</i>	1 januari 2007
Dhr. mr. D.P. van Tricht <i>Veiligheidscoördinator Gemeente Zwolle</i>	1 januari 2007
Dhr. N.E. Sahhar <i>Docent</i>	23 februari 2009
Dhr. H.J. Steenberg <i>Directeur onderwijsinstelling (gepensioneerd)</i>	1 april 2012
Dhr. drs. J.M.V. Mulder <i>Psychiater/psychotherapeut</i>	30 maart 2015
Dhr. A. Meral <i>Behandelfunctionaris Belastingdienst</i>	1 december 2016

Mw. M.B. van Dorp-Hepkema <i>Psychotherapeut/arts</i>	1 mei 2017
Mw. M. Wassink <i>Manager zorginstelling</i>	1 maart 2020
Mw. G. Scheifes <i>Orthopedagoog</i>	1 juni 2021
Mr. H.R. Schimmel <i>(plaatsvervangend voorzitter)</i> <i>Rechter</i>	1 juni 2021
Dhr. J. Kamphuis <i>Docent en beeldend kunstenaar</i>	1 november 2021

Ambtelijk secretarissen

Naam	Benoemd per
Mw. P.M. van Arkel	1 augustus 2020
Mw. W.H. Bomans-Weekhout	1 augustus 2020

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van de Commissie van Toezicht werden verricht door drie administratief medewerkers (deels part time), allen werkzaam bij de rechtbank Overijssel, locatie Zwolle.

Het afgelopen jaar hebben ook weer de nodige personele wijzigingen binnen de CvT plaatsgevonden. Mevrouw Koene heeft ervoor gekozen om haar lidmaatschap na de eerste termijn niet te verlengen. De CvT dankt mevrouw Koene voor haar inzet als plaatsvervangend voorzitter gedurende haar lidmaatschap. De heer Bakker heeft wegens persoonlijke omstandigheden de werkzaamheden voor de CvT moeten neerleggen. Hun jarenlange inzet voor de CvT is van grote waarde geweest en de CvT is deze voormalig leden hiervoor zeer veel dank verschuldigd. De heer Van Lieshout heeft op eigen verzoek de commissie verlaten om lid te worden van de CvT van het CTP Veldzicht te Balkbrug

De Commissie van Toezicht is in de loop van 2021 unaniem akkoord gegaan met de voordracht van nieuwe leden. In 2021 zijn de heer mr. H.E. Schimmel (tevens plaatsvervangend voorzitter), de heer J. Kamphuis en mevrouw G. Scheifes als nieuwe leden benoemd.

In het kader van de deskundigheidsbevordering organiseert de CvT jaarlijks een plenaire bijeenkomst. Helaas heeft deze in 2021 ook niet plaats kunnen vinden in verband met de coronamaatregelen.

2. Cijfers

Algemeen

De zittingen van de beklagcommissie vinden in beginsel de laatste maandagmiddag van de maand en de tweede vrijdagochtend van de maand plaats. Aansluitend aan de maandagzitting vindt telkens de vergadering van de Commissie van Toezicht plaats. Volgens het reguliere rooster zouden er vierentwintig zittingen plaatsvinden.

Tijdens het verslagjaar 2021 konden tweeëntwintig zittingen doorgang vinden. Vanwege het grote aantal ontvangen verzoeken tot rogatoir horen zijn er drie extra zogenoemde Rog-zittingen georganiseerd. In januari vond de beklagzitting nog enkelvoudig plaats. Toen duidelijk werd dat de coronamaatregelen langer zouden voortduren besloot de CvT om de digitale zittingsmogelijkheden te inventariseren met als doel de beklagzittingen weer meervoudig te kunnen organiseren. Vanaf

februari 2021 kon de beklagcommissie vanuit het rechtbankgebouw in Zwolle via een digitale (Skype)verbinding met de directie van de PI meervoudige beklagzittingen organiseren. De zittingszalen waren zodanig ingericht dat de anderhalvemetermaatregel in acht kon worden genomen. Advocaten konden of fysiek of digitaal bij de zitting aanwezig zijn. De ervaringen met het houden van digitale zittingen waren over het algemeen positief. Toch werd de fysieke afstand tussen klager en de beklagcommissie als een storingsfactor ondervonden. De leden van de beklagcommissie zaten tijdens de zitting op de stoelen van de rechter in een rechtbankzaal en dit werd niet als passend bij de rol van de CvT ervaren.

De CvT is de rechtbank zeer erkentelijk voor het ter beschikking stellen van de ruimte, de apparatuur en hulp en ondersteuning in het geval zich storingen voordeden.

In 2021 zijn er minder klachten ingediend dan in 2020. De afname is mogelijk te verklaren door de overplaatsing van zogenoemde veelklagers die in 2020 een groot aantal klachten had ingediend. Eind 2021 was de werkvoorraad 46 die bij de voorraad van 2022 worden meegeteld.

Per 1 januari 2021 is de zogenaamde 'Veegwet' inwerking getreden. De belangrijkste wijzigingen die deze wet met zich mee brengt voor het werk van de commissies van toezicht zijn de geformaliseerde bemiddeling, de aanpassingen ten aanzien van het medisch klachtrecht en de invoering van het (beperkte) beklagrecht voor de commissie van toezicht bij DV&O. Daarnaast wordt er onderscheid gemaakt tussen grieven en klachten. Grieven zien met name op bejegeningklachten en klachten die zien op de zorgplicht.

Hieronder een overzicht van de klachtenafhandeling 2020 ten opzichte van 2021, het aantal afgehandelde klachten per afdoeningsmodaliteit, de maandelijkse klachteninstroom en overzichten instroom per onderwerp (vanwege de leesbaarheid verdeeld over drie grafieken).

Overzicht 2021 ten opzichte van 2020

	2020	2021
Totaal Ingekomen klachten en grieven	1305	888
Totaal afgehandelde klachten en grieven	1228	934
<i>(deels) Gegrond</i>	28	15
<i>Ongegrond</i>	229	100
<i>Niet-ontvankelijk</i>	108	118
<i>Ingetrokken</i>	247	240
<i>Ingetrokken ter zitting</i>	18	19
<i>Ingetrokken na bemiddeling MC</i>	342	143
<i>Afdoening na rogatoir verzoek</i>	124	81
<i>Overgedragen</i>	134	84
<i>Grief afgedaan (m.i.v. 1 januari 2021)</i>		134

Gevolgen van de Veegwet

Onderdeel van deze wet is de formalisering van bemiddeling door de maandcommissaris van de CvT terzake van grieven en klachten van gedetineerden. Deze formalisering is ingegeven door de toename van het aantal beklagzaken en de constatering dat veel klachten te maken hebben met de bejegening van en de communicatie met gedetineerden.

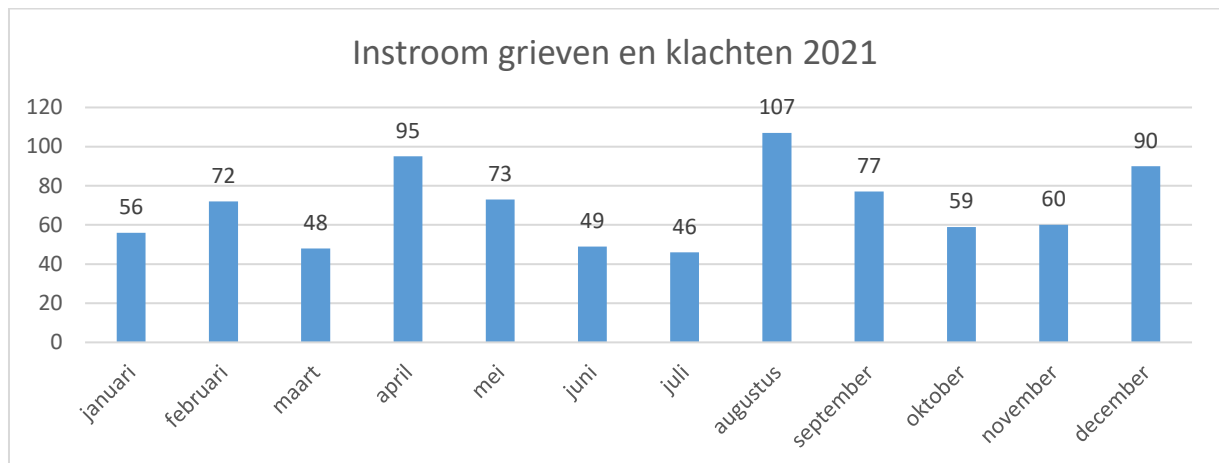
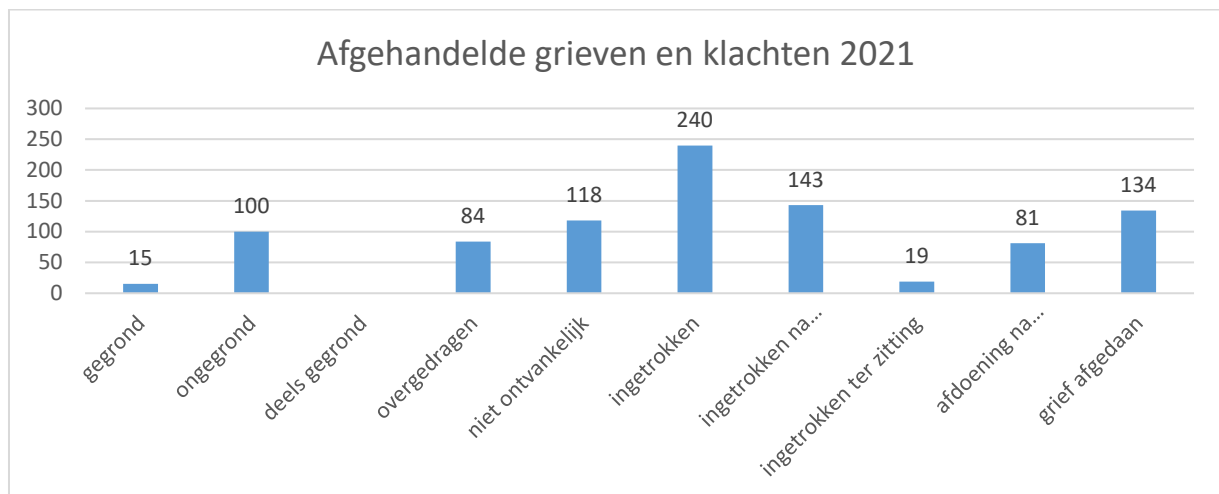
De CvT heeft de werkwijze bij bemiddeling – vanwege de invoering van de Veegwet – op de volgende onderdelen aangepast:

1. er is een nieuw gespreks/klachtenformulier geïntroduceerd;
2. bij elke ingekomen klacht vindt eerst bemiddeling plaats door de maandcommissaris, tenzij bemiddeling vanwege de aard van de beslissing van de directeur geen zin heeft, zoals in het geval van de onderwerpen 'ordemaatregel', 'disciplinaire straf' en 'dwangbehandeling'.

Door de wijze van registratie is er in de beginmaanden van 2021 een discrepantie ontstaan tussen de geregistreerde grieven en klachten. In de loop van 2021 werd de wijze van registratie nader bekeken en waar nodig aangepast.

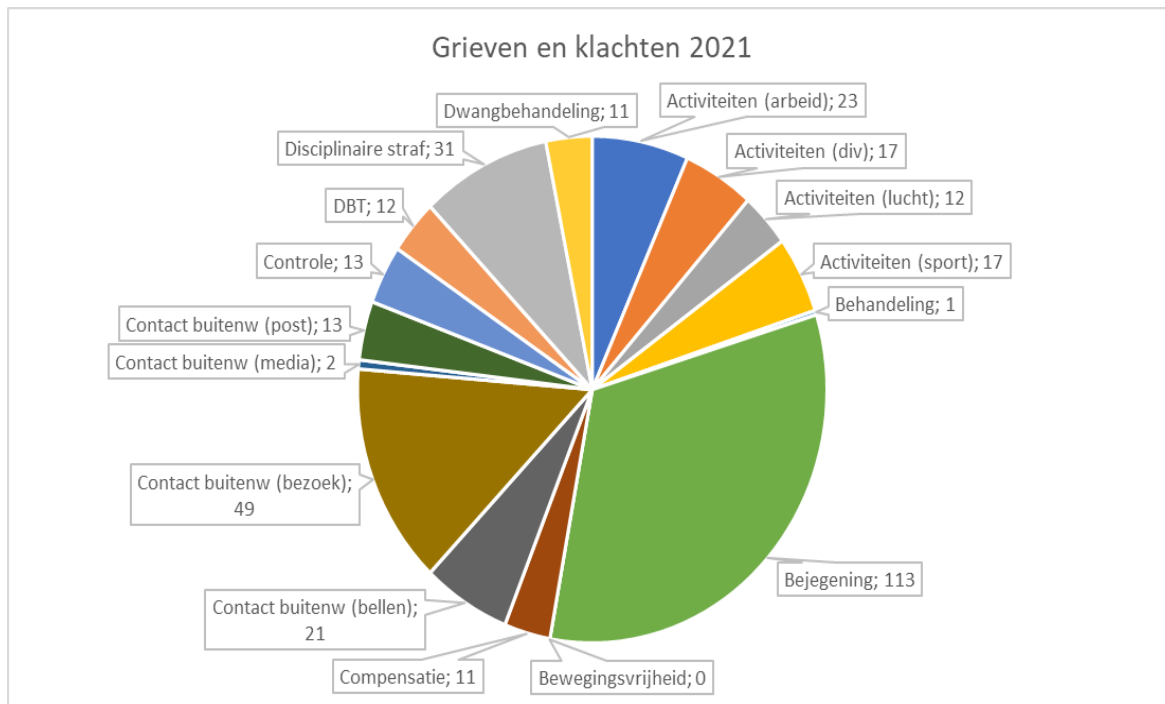
Grievens komen in aanmerking voor een bemiddelingstraject. In het geval dat klager de grief aan de beklagcommissie wilde voorleggen, werd de "grief" in Klaver omgezet naar "klacht".

In verband met aanpassing van het registreren van de klachten en grieven met betrekking tot de afdoeningen "ingetrokken", "ingetrokken na bemiddeling MC" en "grief afgedaan" niet een 100% correct beeld. Inmiddels is de werkwijze zodanig aangepast dat het overzicht 2022 nauwkeuriger zou moeten zijn.

De beslissing "ingetrokken" is in eerste instantie gebruikt voor grieven en klachten die door bemiddeling door de MC waren afgedaan. In de loop van 2021 werden grieven waarin succesvol door de MC werd bemiddeld afgedaan door middels van de beslissing "grief afgedaan". In het geval van klachten werd de beslissing "ingetrokken na bemiddeling" geregistreerd. Gezien bovenstaande cijfers kan worden geconcludeerd dat er 517 grieven en klachten middels bemiddeling door de MC zijn afgedaan of in elk geval zijn ingetrokken voorafgaande aan een behandeling op een zitting van de beklagcommissie.

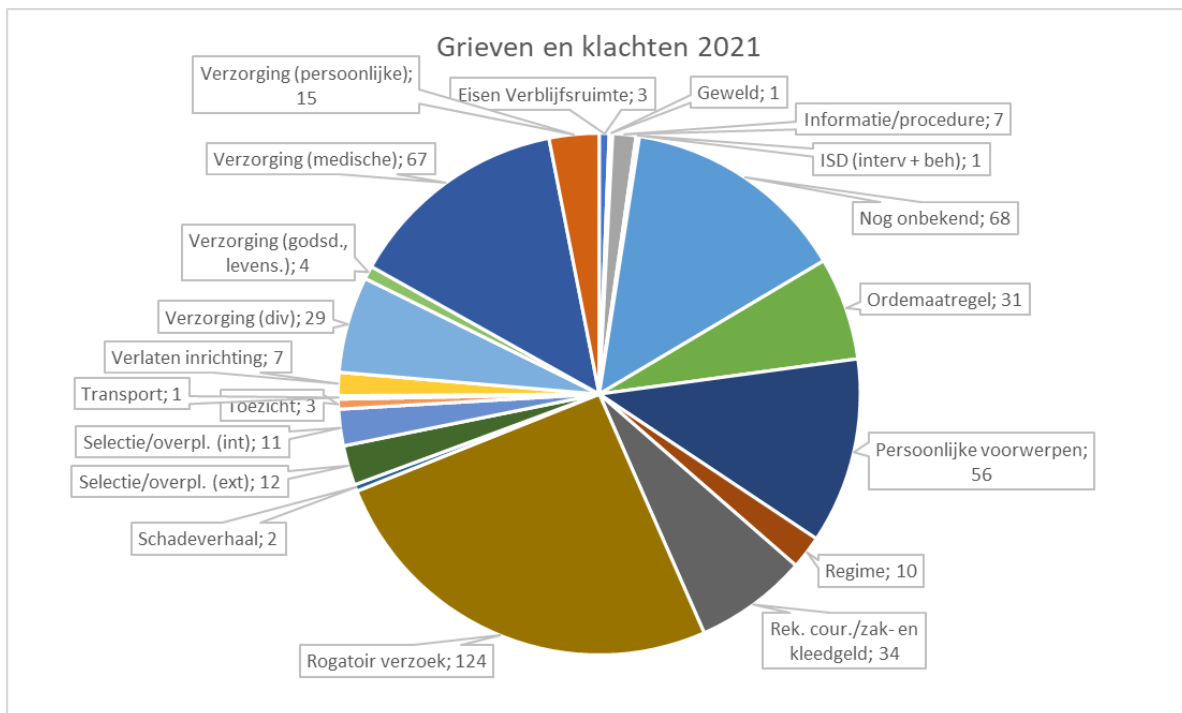
Grafieken klachten 2021

Uit bovenstaand overzicht is op te maken dat er een groot aantal grieven/klachten met als onderwerp “bejegening” werd geregistreerd. In de meeste gevallen was een gesprek tussen de MC en klager afdoende om dit soort klachten op te lossen. Andere werden op een beklagzitting gepland omdat klager een beslissing van de beklagcommissie wenste. Veelal kon de beklagcommissie niet anders oordelen dan dat klager niet-ontvankelijk werd verklaard omdat uit vaste jurisprudentie naar voren komt dat er niet over medewerkers van de PI geklaagd kan worden, tenzij blijkt dat het in de inrichting schort aan correcte bejegening. Hiervan is in 2021 niet gebleken.

Ten opzichte van 2020 werd er meer geklaagd over het onderwerp “Activiteiten”. Dit is mogelijk te verklaren omdat ten gevolge van de voortdurende coronamaatregelen en het personeelstekort activiteiten kwamen te vervallen.

In 2021 werd er ook weer veel geklaagd over de winkel. Deze grieven/klachten zijn geregistreerd onder “persoonlijke voorwerpen”. Opvallend is ook het aantal grieven/klachten waarvan het onderwerp nog onbekend was ten tijde van de registratie hiervan. Een groot deel – net als in 2020 - is te verklaren omdat een gedetineerde, verblijvende op de afdeling PPC, een groot aantal klachten in de vorm van tekeningen indiende. Gedurende 2021 is deze gedetineerde overgeplaatst. De rest is mogelijk te verklaren omdat niet altijd even consequent het onderwerp is aangepast nadat het onderwerp duidelijk werd. Hierop zal meer gestuurd worden.

Uit bovenstaande grafiek komt naar voren dat er een groot aantal grieven die zagen op de medische verzorging werden ingediend.

Contacten met de Gedeco

Door de coronamaatregelen heeft de CvT in plaats van tweemaal éénmaal met de voorzitters van de Gedeco-mannen en de Gedeco-vrouwen gesproken. Dit heeft in november 2021 fysiek plaatsgevonden waarbij de secretaris voor de verslaglegging zorgde.

Aantal medische klachten

De CvT heeft totaal 67 klachten van medische aard geregistreerd. Dit betroffen zowel medisch inhoudelijke klachten als medische klachten van organisatorische aard. In Klaver wordt hierin geen onderscheid gemaakt.

Het hoofd Zorg van de PI Zwolle heeft aangegeven dat er in 25 medisch-inhoudelijke klachten is bemiddeld. Eén klacht is via het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg gelopen en uiteindelijk ongegrond verklaard (inhoud klacht: niet kunnen leveren van bepaald merk medicatie welke in Europa niet voorradig was, bij aanwezigheid van een goed alternatief welke wel via apotheek aan patiënt is geleverd).

3. De toezichhoudende taak

De CvT en de directie van de penitentiaire inrichting kwamen in 2021 tien keer in vergadering bij elkaar. De jaarlijkse informatieve bijeenkomst die in november 2021 was gepland kon vanwege de coronamaatregelen geen doorgang hebben. Het gehele jaar werd er via een Skype-verbinding vergaderd. De vergadering werd telkens voorgezeten door de voorzitter en de leden waren in overwegende mate bij de vergaderingen aanwezig. De directie van de penitentiaire inrichting was tijdens de vergaderingen telkens vertegenwoordigd door een plaatsvervangend directeur en/of een juridisch medewerker.

In 2021 was de onderlinge samenwerking binnen de CvT – evenals in de voorafgaande jaren – goed en ook de samenwerking met de directie was goed. De informatievoorziening door de directie was toereikend, zeker gezien de beperkingen die de coronamaatregelen met zich meebrachten. Van de vergaderingen zijn door de secretaris notulen opgemaakt en vastgesteld. In de maand juli werd vanwege de vakantieperiode geen vergadering gehouden.

Tot de vaste agendapunten van de vergaderingen van de Commissie van Toezicht met de directie behoorden onder meer:

1. de opening;
2. de ingekomen stukken;
3. de verslaglegging van de vergadering;
4. de mededelingen van de directie;
5. verslag maandcommissaris;
6. verslag beklagcommissie;
7. rondvraag;
8. sluiting.

De CvT heeft zich tijdens de vergaderingen in 2021 met de directie onder meer laten informeren over:

- Het functioneren van de inrichting en haar populatie en personele wijzigingen en het ziekteverzuim onder de medewerkers;
- De gevolgen van de corona-epidemie voor de populatie en de medewerkers van de inrichting, zowel qua besmettingen als qua maatregelen ter voorkoming van besmettingen in de inrichting;
- De wijze waarop de inrichting omgaat met de vele klachten over de winkel (als gevolg van een nieuwe toeleverancier);
- Het project 'Voedselverspilling';
- De voortgang van de diverse verbouwingswerkzaamheden binnen de PI;
- De gevolgen van de inwerkingtreding van de Wet Straffen en beschermen, zoals het vervallen van de Algemene Sanctiekaart;
- De gevolgen van de inwerkingtreding van de Veegwet, zoals de formalisering van het bemiddelingstraject;
- De vele klachten n.a.v. het niet op cel mogen van een X-box-spelcomputer;
- Overige gedetineerdzaken.

Naast bovengenoemde diverse onderwerpen was er in het bijzonder aandacht voor de volgende zaken.

Corona

Ook in het verslagjaar 2021 heeft de coronapandemie grote weerslag gehad op het dagelijkse leven in de inrichting. De directie en de medewerkers van de inrichting zijn er lange tijd in geslaagd om het virus geheel buiten de deur te houden, maar gedurende het jaar moest toch het eerste coronageval vastgesteld worden. Vervolgens is het aantal besmette gedetineerden en medewerkers steeds groter

geworden, met als gevolg dat meerdere afdelingen voor langere tijd in quarantaine moesten. Op de noodzakelijke maatregelen en beperkingen is over het algemeen begripvol gereageerd door de gedetineerden.

De afwezigheid van PIW-ers (door besmetting of verplichte quarantaine) heeft – zeker in de tweede helft van het jaar – de inroosting van personeel ernstig bemoeilijkt. Zo moest het avondprogramma op de afdeling PPC worden ingetrokken. Hierover werd een aantal klachten ontvangen.

De directie, het personeel en de gedetineerden verdienen zonder meer een groot compliment voor de wijze waarop aan alle maatregelen invulling is gegeven.

Gevolgen van de Veegwet

Met ingang van 1 mei 2021 heeft de CvT de werkwijze bij bemiddeling – vanwege de invoering van de Veegwet – op de volgende onderdelen aangepast:

1. er is een nieuw bemiddelingsformulier maandcommissaris (hierna MC) geïntroduceerd;
2. bij elke ingekomen klacht vindt eerst bemiddeling plaats door de MC (tenzij bemiddeling vanwege de aard van de beslissing van de directeur geen zin heeft).

De wijze van invullen van het bemiddelingsformulier was een aantal keren onderwerp van gesprek tijdens de vergadering. In het geval de klacht aan de beklagcommissie wordt voorgelegd maakt het bemiddelingsformulier deel uit van de processtukken.

4. De adviestaak

Winkel

De CvT heeft – naar aanleiding van klachten van meerdere gedetineerden – gevraagd om aandacht voor de problemen met de inrichtingswinkel. Na aanbesteding is een nieuwe toeleverancier voor de winkel gecontracteerd en dat heeft tot een groot aantal fouten in de levering van door gedetineerden bestelde producten geleid. Voor het personeel van de inrichting heeft het ook veel werk opgeleverd om gedetineerden tegemoet te komen met de verstrekking van boodschappen en om reeds betaalde bedragen terug te storten.

Overleg dwangbehandelingen

Op initiatief van de maandcommissaris die gedetineerden bezoekt in het kader van voorgenomen a-dwangbehandelingen is er een halfjaarlijks inhoudelijk overleg dwangbehandelingen tussen die MC en de behandelaars gestart.

5. De bemiddelingstaak

De leden van de CvT treden aan de hand van een vastgesteld rooster, bij toerbeurt op als maandcommissaris (hierna MC) en bezoeken de PI Zwolle. In verband met het lidmaatschap van de beklagcommissie zijn de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter daarvan vrijgesteld om de bemiddelings- en de rechtspraakfunctie van de CvT uitdrukkelijk van elkaar te onderscheiden.

De MC's hebben de inrichting in 2021 in duovorm twee maal per maand - behalve in oktober een maal - bezocht en de door de gedetineerden ingediende klachten en bemiddelingsverzoeken zelfstandig afgehandeld. De MC's spraken eerst met de gedetineerden en daarna met een lid van de directie en/of een juridisch medewerker. Dit leidde tot een goed inzicht in de gepresenteerde problematiek. Van de afwikkeling van de bemiddeling werden de gedetineerden zo spoedig mogelijk schriftelijk geïnformeerd. De MC's hebben van zijn/haar bevindingen steeds een verslag opgemaakt dat tijdens de eerstvolgende vergadering werd besproken.

De bemiddelende rol van de MC's hebben zeker effect gehad, zoals blijkt uit de cijfers van KLAVER. Soms was het bieden van een luisterend oor al voldoende voor de betreffende gedetineerde, soms kon volstaan worden met het doorgeven aan de directie van een bepaald signaal van de gedetineerde

en soms was de interventie van de MC voldoende om tot een vergelijk tussen de gedetineerde en de directie te komen. Natuurlijk waren niet alle bemiddelingsgesprekken succesvol: in die gevallen is de betreffende grief of klacht doorgezet naar de beklagcommissie.

In het algemeen kan worden opgemerkt dat de MC's met regelmaat vragen en klachten te beantwoorden kregen over:

- bejegening door PIW-ers;
- het niet voortvarend handelen van de casemanager;
- de levering door de winkel;
- eigendommen die zijn kwijtgeraakt;
- coronamaatregelen;
- afschrijvingen van de rekening-courant;
- verzorging (divers);
- het niet doorgaan van activiteiten;
- op cel hebben van X-box of andere spelcomputers.

6. De rechtsprekende taak

De CvT heeft ervoor gekozen de beklagzaken meervoudig te behandelen. In 2021 werd de beklagcommissie van de maandagzittingen voorgezeten door mw. mr. J.H. Rump, die van de vrijdagzittingen tot en met juni door mw. mr. A.M. Koene en met ingang van juli door mr. H.R. Schimmel. Aan de hand van een rooster waren er bij toerbeurt twee andere commissieleden lid van de beklagcommissie. De beklagcommissie werd ondersteund door de secretaris. Klager en eventueel zijn/haar advocaat alsook de directie werden uitgenodigd voor een mondelinge behandeling van de klacht. In principe werden de klachten ter zitting mondeling afgedaan. Indien de beklagcommissie meer tijd nodig had deed zij schriftelijk uitspraak. Meerdere gedetineerden hebben ervoor gekozen zich bij de behandeling van hun beklag laten bijstaan door een advocaat. Klager en eventueel zijn/haar advocaat, alsook de directie werden telkens uitgenodigd voor een mondelinge behandeling van de klacht.

De beklagcommissie heeft in 2021 zesentwintig maal zitting gehouden, waarvan twee zittingen in het teken stonden van verzoeken tot rogatoir horen. In januari heeft de beklagcommissie enkelvoudig gezeten. Vanaf februari kon de beklagcommissie weer meervoudig zitten.

Als gevolg van de coronamaatregelen hebben van de zesentwintig beklagzittingen er tweeëntwintig zittingen plaatsgevonden vanuit de rechtbank Overijssel, locatie Zwolle. De leden van de beklagcommissie en de secretaris namen plaats in de zittingszaal en hebben via Skype verbinding gemaakt met de klager en de directie in de penitentiaire inrichting. De advocaat van klager kon via Skype deelnemen of in de zittingszaal plaatsnemen. De zittingen in de maand januari en de zittingen rogatoir verhoor vonden enkelvoudig plaats in de inrichting.

In 2021 zijn klachten die eenvoudig van aard waren of in aanmerking kwamen om kennelijk niet-ontvankelijk dan wel kennelijk ongegrond te worden verklaard, zijn enkelvoudig en schriftelijk afgedaan.

Gedurende het verslagjaar heeft de CvT met belangstelling kennisgenomen van de uitspraken van de RSJ. Deze werden in de vergadering besproken.

De CvT heeft in het verslagjaar 2021 geconstateerd dat het aantal uitspraken dat meer dan zestig dagen op zich heeft laten wachten 415 bedroeg (in 2020 waren dit er 502).

Helaas moest er ook nu weer geconstateerd dat het slechts in 281 van de beklagen is gelukt om binnen vier weken na ontvangst van een klacht deze af te doen.

Zoals ook in het jaarverslag 2020 werd opgemerkt lukte het niet om binnen vier weken na ontvangst een klacht af te doen omdat er in het merendeel van de klachten eerst door de MC werd bemiddeld

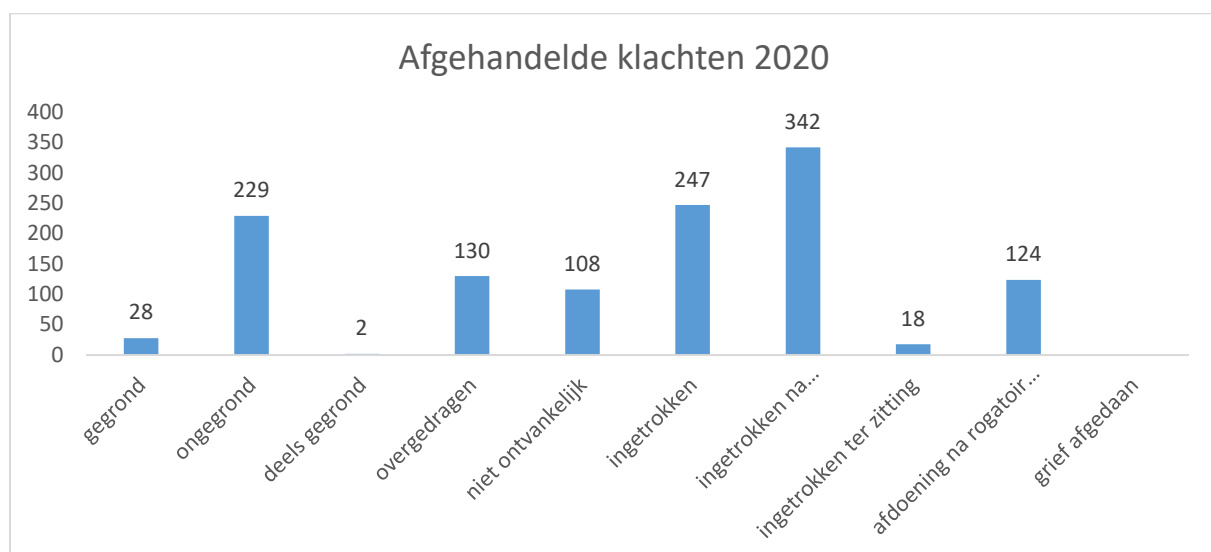
en er twee keer per maand een beklagzitting werd gehouden waardoor niet alle klachten snel gepland konden worden. Ook in 2021 zet de trend zet zich voort dat steeds vaker advocaten een gedetineerde bijstand verleenden. Dit had invloed op de termijn dat klachten konden worden ingepland op een beklagzitting omdat ook rekening moest worden gehouden met de agenda's van de – vaak druk bezette – advocaten. Tot slot hadden overplaatsingen van klagers gevolgen op de doorlooptijd. Klager moest eerst rogatoir gehoord worden door de voorzitter van de CvT verbonden aan de inrichting waar klager op dat moment verbleef. Na de ontvangst van de proces-verbaal rogatoir verhoor kon de klacht op een zitting van de beklagcommissie - op stukken - worden gepland. De uitwerking van de schriftelijke uitspraken liep door allerlei omstandigheden vaker dan wenselijk vertraging op.

Verder was het niet altijd mogelijk om een klacht waarbij bemiddeling niet was geslaagd snel op een beklagzitting te plannen. De maandcommissaris die heeft bemiddeld kan in die gevallen namelijk geen deel uitmaken van de beklagcommissie. Hierdoor liep het plannen van klachten op een zitting ook weer vertraging op. Ook werd in het verslagjaar de behandeling van diverse klachten uitgesteld vanwege beperkende maatregelen op een afdeling, in verband met het Coronavirus, die vaak pas op het laatste moment bekend werden. Klagers die in isolatie of quarantaine zaten konden anders niet op hun klacht worden gehoord. De klachten moesten dan opnieuw gepland worden.

Met ingang van 1 juli 2021 is de arbeidsplicht komen te vervallen. Echter is arbeid wel een vereiste om voor deelname aan het plusprogramma in aanmerking te komen. Hier heeft de beklagcommissie een aantal keren een uitspraak over gedaan. Verder zijn er na de zomer veel klachten ingekomen over de winkel. De meeste van deze klachten konden met behulp van bemiddeling door de maandcommissaris opgelost worden. Een aantal klagers wenste een uitspraak van de beklagcommissie.

Tot slot hebben de coronamaatregelen ook tot klachten geleid. Hierbij is te denken aan klachten dat er geen 1,5 meter afstand wordt gehouden of dat niet iedereen zich houdt aan de mondkapjesplicht op de afdelingen. Ook zijn er (medische) ordemaatregelen opgelegd vanwege het verplicht in quarantaine moeten na een coronabesmetting binnen de P.I.

Hieronder een overzicht van de afgehandelde klachten en de beslissingen (zie ook hoofdstuk 2). Daaronder een overzicht van de doorlooptermijnen van de CvT.

Overzicht doorlooptermijn Commissie van Toezicht P.I.

Jaartal	Doorloop termijnen in dagen
---------	-----------------------------

	Instream	Uitstream	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60
2021	832	934	95	186	107	87	44	415

7. Overige vermeldenswaardige activiteiten en gebeurtenissen

eSWF (digitaal werken)

In 2018 is op verzoek van de Klankbordgroep in samenspraak met de Dienst Justitiële Inrichtingen een elektronische Samenwerkingsfunctionaliteit ingericht ten behoeve van alle Commissies van Toezicht. In verband met de invoering van de Algemene verordening gegevensbescherming per 25 mei 2019 dient de Commissie van Toezicht nog meer dan voorheen voorzichtig te zijn met de gegevens van gedetineerden, die onder meer worden gedeeld in de vergaderstukken, stukken voor de maandcommissaris en stukken van de beklagzitting. Het gebruik van onbeveiligde e-mail is uit den boze. Het is de bedoeling dat de leden van de Commissie van toezicht alleen nog digitaal via de eSWF kennis nemen van stukken zodat er geen gegevensverkeer via de e-mail hoeft plaats te vinden, ter voorkomen van dataleaks.

De Commissie van Toezicht omarmt in principe het digitale werken en heeft getracht te werken met de website www.samenwerkruimten.nl. Nadat de vergaderstukken en de stukken voor de maandcommissaris werden gedigitaliseerd, werden ook de stukken van de beklagzitting digitaal verstrekt. Dat laatste heeft geleid tot grote ontevredenheid omdat de site als erg onoverzichtelijk werd ervaren. Bovendien werd door de leden het veelvuldige wisselen van passwords als tijdrovend ervaren. Uit navraag in den lande bleken meerdere Commissies van Toezicht te zijn gestopt met het gebruik van de eSWF. Gelet op de grote ontevredenheid binnen de Commissie van Toezicht over de digitale samenwerkfunctie werd toen besloten de stukken weer op papier per post te laten aanleveren. Het streven is om in 2022 opnieuw naar de mogelijkheden van digitaal werken te kijken.

Corona

Zoals al eerder naar voren is gekomen heeft ook 2021 zich gekenmerkt door allerlei inperkingen door de uitbraak van het Covid-19 virus en de daaropvolgende maatregelen om het virus in te perken. Uiteindelijk is ook de inrichting geconfronteerd met meerdere personeelsleden en gedetineerden die besmet bleken met het virus. Dit heeft de nodige (quarantaine)maatregelen tot gevolg gehad. De CvT werd steeds op de hoogte gehouden van de situatie binnen de inrichting.

De CvT heeft hierover meerdere klachten ontvangen. Het ging hierbij om het verblijf op een meerpersoonscel waarbij geen 1,5 meter in acht kan worden genomen, het niet (voldoende) gebruiken van beschermende middelen door het personeel en geen hele dagen kunnen werken op de arbeid en het daarmee gemoeide salaris. De inrichting had aan het begin van de coronacrisis in 2020 direct meerdere tablets/iPads beschikbaar gesteld zodat de gedetineerden via Skype met het thuisfront konden communiceren. De technische werking van Skype was vaak niet optimaal en hierover werd regelmatig geklaagd. De directie was echter niet verantwoordelijk voor het technisch goed functioneren van die applicatie en klagers werden niet-ontvankelijk in hun beklag verklaard.

Op de momenten dat de maandcommissarissen de inrichting hebben bezochten was de sfeer binnen de inrichting goed en werd het belang van alle genomen beperkingen wel ondersteund door de gedetineerden.

De CvT had ook in 2021 grote waardering voor de wijze waarop de directie van de inrichting in deze moeilijke tijden er voor heeft gezorgd dat alles goed verliep.

8. Conclusies en aanbevelingen

Het verslagjaar overziende meent de Commissie van Toezicht haar werk ook in 2021 op adequate wijze en in goede harmonie te hebben kunnen vervullen. Zij is van mening dat het in zijn algemeenheid een goed jaar is geweest. De leden van de Commissie van Toezicht hebben het werk met betrokkenheid en plezier verricht.

De Commissie van Toezicht heeft uit de contacten met de directie en met de gedetineerden de algemene indruk gekregen dat de bejegening van de gedetineerden goed te noemen is. Geconcludeerd kan worden dat het beleid binnen de kaders van de penitentiaire wet- en regelgeving uitgevoerd wordt. De Commissie van Toezicht concludeert dit op basis van de aard van de ingediende klachten, op hetgeen in gesprekken met de gedetineerden naar voren is gekomen en op basis van de mededelingen van de directie.

De Commissie van Toezicht concludeert op grond van het vorenstaande dat de PI zorgdraagt voor goede materiële en sociale omstandigheden voor de gedetineerden.

Dit jaarverslag werd samengesteld door de voorzitter en secretaris van de Commissie van Toezicht bij de PI Zwolle en vastgesteld ter vergadering van 18 juli 2022.

Bijlagen

managementoverzicht 2021 uit KLAVER

Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

Bureau Commissies van Toezicht Overijssel - P.I. Zwolle <Overige klachten waarbij er geen afdeling is opgevoerd>

2021	Uitstroom													eind voorraad					
	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	gegrond	ongegrond	deels gegrond	overgedragen		niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na verzoek	afdoening na rogator	grief afgedaan
januari	296	56	27	29	0	106	97	9	55	1	6	11	5	32	42	1	2	6	246
februari	246	72	28	44	0	107	89	18	113	2	9	5	3	63	11	7	6	1	211
maart	211	48	18	30	2	85	42	43	97	1	9	6	28	10	31				174
1e kwartaal	296	176	73	103	2	298	228	70	88	4	24	22	36	105	84	8	8	7	174
april	174	95	71	24	5	63	39	24	71	2	10	9	2	13	12	1	13	1	206
mei	206	73	26	47	4	43	18	25	48	2	6	9	1	14	7		3	1	236
juni	236	49	23	26	15	74	51	23	112	1	18	5	14	15	5	7	9		211
2e kwartaal	174	217	120	97	24	180	108	72	77	5	34	23	17	42	24	8	25	2	211
juli	211	46	15	31	5	61	27	34	73	1	8	4	2	19	5	3	1	18	196
augustus	196	107	19	88	1	89	56	33	108		4	3	43	17	5		1	16	214
september	214	77	24	53	5	87	36	51	95	1	14	7	6	18	19		2	20	204
3e kwartaal	211	230	58	172	11	237	119	118	92	2	26	14	51	54	29	3	4	54	204
oktober	204	59	18	41	7	92	42	50	91	2	8	6	2	20			26	28	171
november	171	60	28	32	2	69	24	45	45		4	9	4	15	4		14	19	162
december	162	90	37	53	5	58	20	38	88	2	4	10	8	4	2		4	24	194
4e kwartaal	204	209	83	126	14	219	86	133	75	4	16	25	14	39	6		44	71	194
Totaal	296	832	334	498	51	934	541	393	83	15	100	84	118	240	143	19	81	134	194